ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»

Факультет суспільних та прикладних наук

Кафедра права імені академіка УАН о. Івана Луцького

ЗАТВЕРДЖУЮ:
проректор з навчально-методичної роботи
_____Ярослав ШТАНЬКО
"31" 08 2026 р.

КРИМІНОЛОГІЯ
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань:	08 Право
Спеціальність:	081 Право
Освітньо-професійна (освітньо-наукова) програма:	Право
Освітній рівень:	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни:	вибіркова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	українська

Івано-Франківськ
2026

РОЗРОБНИК:

к.ю.н., доцент кафедри права

імені академіка УАН о. Івана Луцького Володимир ГРОМКО

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри права

імені академіка УАН о. Івана Луцького

протокол №1 від 28.08.2026 р.

в.о. завідувача кафедри Олександра ПТАШНИК

УЗГОДЖЕНО:

Гарант ОП Михайло МЕЛЬНИКОВИЧ

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради, протокол № 1 від 31.08.2026 р.

e-mail	Volodymyr.hromko@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	201
Посилання на сайт	Володимир ГРОМКО
Сторінка курсу в СДО	Кримінологія

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни. Навчальна дисципліна «Кримінологія» ґрунтується на базі науки кримінального права та процесу. Програма навчальної дисципліни включає два змістовних модулі: в першому з яких викладені питання загальної частини, в другому – особливої частини. Значна увага приділяється визначенню закономірностей та виникнення і функціонування злочинності, розкриття можливостей суспільства щодо її запобігання, адже за допомогою теорії запобігання злочинам кримінологічні дослідження переводяться у практичну площину для вирішення завдань виявлення та припинення злочинів з метою підвищення ефективності діяльності щодо боротьби з ними. Вивчення кримінології є важливою складовою професійної підготовки не лише юристів, а й соціологів, психологів, економістів, педагогів та інших фахівців. Кримінологічними знаннями мають володіти працівники Національної поліції України, суду, прокуратури, установ виконання покарань та інші. Без уміння оперувати сучасними кримінологічними знаннями неможливо розробляти і здійснювати заходи запобігання злочинам, творчо використовувати позитивний досвід у цій справі зарубіжних країн, міжнародно-правові акти, зважаючи на її організований і транснаціональний характер.

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів науково обґрунтованих уявлень про сучасний стан злочинності в Україні та у світі в цілому, про тенденції і фактори, що її обумовлюють, про особистість злочинця, а також про систему заходів боротьби зі злочинністю і окремими її видами; прищеплення навичок самостійного комплексного аналізу кримінальної ситуації, організації і безпосередньої реалізації заходів профілактики злочинів на локальному рівні..

Основними **завданнями** вивчення навчальної дисципліни є забезпечення ознайомлення з новітніми науковими та практичними досягненнями у сфері боротьби зі злочинністю і окремими її видами; вироблення навичок та вмінь комплексного аналізу локальної кримінальної ситуації, прогнозуванням та програмуванням боротьби з окремими видами злочинів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- стан та тенденції розвитку науки кримінології;
- фактори, які обумовлюють існування злочинності в суспільстві, причинно-наслідкові комплекси, які породжують окремі види, групи злочинів та конкретні злочини;
- основні типи злочинців та їх характеристики;
- кримінологічну характеристику злочинів;
- методику проведення кримінологічних досліджень;
- комплекс загальносуспільних заходів попередження злочинності і ряд спеціально-кримінологічних способів і заходів профілактики по їх виконанню;

вміти:

- аналізувати кримінологічну характеристику злочинності в окремому регіоні;

– виявляти причини і умови, які сприяють здійсненню конкретного злочину;

– організувати і проводити кримінологічні дослідження на окремому об’єкті, території;

– здійснювати кримінологічне прогнозування та планування боротьби зі злочинністю;

– розробляти і реалізовувати різноманітні заходи по попередженню злочинів.

Професійні компетентності, яких набувають студенти внаслідок вивчення навчальної дисципліни згідно стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Код компетентності	Назва компетентності	Результати навчання
ЗК2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	РН 1. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.
ЗК3	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	РН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи
СК10	Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.	РН3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.
СК11	Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.	РН14. Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.
СК12	Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.	РН5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.
СК13	Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.	РН6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	**4**		
Семестр	**7**		
Кількість кредитів ЄКТС	**3**		
Аудиторні навчальні заняття		**денна форма**	**заочна форма**
	лекції	20	____ (в годинах)
	семінари, практичні	22	**___ (в годинах)**
Самостійна робота		48	____ (в годинах)
Форма підсумкового контролю	**екзамен**		

СТРУКТУРНО–ЛОГІЧНА СХЕМА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Пререквізити	**Постреквізити**
Кримінальне право України	
Теорія кваліфікації кримінальних правопорушень	
Кримінальне процесуальне право України	
Кримінально-виконавче право України	

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем лекційного матеріалу

Змістовий модуль І.
Загальна частина

Тема 1. Поняття, предмет, метод та система кримінології (2 год.).

Поняття кримінології як соціально-правової науки, її предмет: злочинність, причини та умови, що її обумовлюють, особа злочинця, засоби запобігання злочинності. Завдання та функції кримінології. Теоретичне та практичне значення науки кримінології.

Методологія кримінології. Загальнонаукові методи пізнання (логічний, висування гіпотез, експерименту, експертних оцінок та ін.). Наукові методи

пізнання (соціологічні, математичні, статистичні, педагогічні, психологічні та ін.).

Система кримінології як науки і навчальної дисципліни. Загальна та Особлива частини кримінології.

Етапи розвитку кримінології як науки.

Питання для самостійного вивчення: ***місце кримінології в системі наук. Зв'язок кримінології з філософією, соціологією, економікою, демографією, психологією, педагогікою, статистикою, наукою управління. Кримінологія та правові науки: взаємозв'язок кримінології з кримінальним, кримінально-процесуальним, кримінально-виконавчим, адміністративним правом.*** **(6 год.),** ***(1, 7, 11, 13).***

Тема 2. Злочинність та її основні характеристики. Причини та умови злочинності (2 год.).

Поняття злочинності. Основні ознаки злочинності: соціально-правове явище, історична обумовленість, мінливість, суспільна небезпечність, відносна масовість і регулярність, стійкість, самодетермінація.

Злочинність як статистична сукупність.

Кількісні та якісні характеристики злочинності. Стан, рівень злочинності (загальний і спеціальний коефіцієнти, коефіцієнт злочинної активності), структура, питома вага окремих видів злочинності. Динаміка злочинності й фактори, що на неї впливають. Географія злочинності, обставини, які її обумовлюють.

Поняття латентної злочинності, її види та методи оцінки.

Стан і тенденції злочинності на сучасному етапі розвитку суспільства. Професіоналізм, організованість, особлива зухвалість і жорстокість, застосування зброї і технічних засобів, ріст злочинності у сфері економіки, проти особистого майна громадян, злиття вітчизняної та закордонної злочинності. Соціальні наслідки злочинності.

Поняття причин та умов злочинності в кримінології. Поняття кримінологічної детермінації. Протиріччя (суперечності) соціального, економічного, політичного, морального, управлінського характеру розвитку суспільства як джерела злочинності.

Класифікація причин та умов злочинності. Причини та умови, що властиві всій злочинності, її видам, окремому злочину. Об'єктивні й суб'єктивні, зовнішні та внутрішні, головні й другорядні, корінні та некорінні причини і умови злочинності. Недоліки в організації управління економікою, їх криміногенне значення. Недоліки в діяльності правоохоронних органів у боротьбі зі злочинністю.

Питання для самостійного вивчення: ***злочинність і злочин, їх взаємозв'язок. Філософське обґрунтування причинно-наслідкового зв'язку, закони його розвитку. Тенденції злочинності на сучасному етапі розвитку Української державності.*** **(6 год.),** ***(2, 4, 6, 9).***

Тема 3. Кримінологічне вчення про особу злочинця (2 год.).

Поняття особи злочинця, обсяг, межі та способи її вивчення в кримінології. Соціологічна та правова характеристика особи злочинця.

Основні ознаки кримінологічної характеристики особи злочинця: соціально-демографічні, кримінально-правові, соціальні ролі й статуси, морально-психологічні властивості й особливості, ціннісні орієнтації. Сукупність ознак, що утворюють структуру особи злочинця.

Типологія і класифікація злочинців. Кримінологічна характеристика основних типів злочинців. Критерії класифікації злочинців та її значення для кримінологічної профілактики.

Питання для самостійного вивчення: ***особа злочинця та суміжні поняття. Взаємодія соціального і біологічного в особі злочинця. Біологічні зачатки в особі і соціальне середовище як передумова розвитку її соціальних якостей.*** **(6 год.),** ***(3, 5, 6, 14).***

Тема 4. Проблеми віктимології та суїциду (2 год.).

Поняття віктимології.

Жертва злочину, її «вина», відшкодування збитків. Зв'язок «злочинець - жертва» як відношення, ситуація, становище.

Поняття особи потерпілого та її кримінологічне значення. Жертва і потерпілий від злочину, класифікація потерпілих від злочину. Жертва злочину «усвідомлююча» і «не усвідомлююча», «стійка» і «епізодична», «відкрита і потайна», «центральна і другорядна», «активна і пасивна». Підходи до класифікації потерпілих від злочину. Типові обставини, за яких працівники правоохоронних органів стають жертвою злочину.

Поняття суїцидальної поведінки. Проблеми суїциду в Україні та інших державах.

Механізм суїцидальної пове¬дінки.

Проблема суїциду в практичній діяльності правоохоронних органів. Обставини, що обумовлюють суїцидальну поведінку та шляхи їхнього по¬долання. Суїцидальна поведінка осіб, які потрапили в поле зору правоохоронних органів та її запобігання.

Питання для самостійного вивчення: ***теоретичні питання виникнення віктимології. Становлення віктимології як науки. Поняття віктимності та віктимізації.*** **(6 год.),** ***(1, 5, 13, 14).***

Тема 5. Організація і методика кримінологічних досліджень (2 год.).

Поняття кримінологічного дослідження, його цілі, завдання, об'єкти і суб'єкти.

Збирання первинної інформації. Методи: документування, анкетування, інтерв’ювання, експерименту, моделювання.

Обробка і аналіз зібраних матеріалів. Методи: зведення, групування узагальнених показників, аналізу, синтезу, індукції і дедукції.

Інтерпретація результатів дослідження. Теоретична і практична інтерпретація, її методи: експертних оцінок, експерименту та ін.

Питання для самостійного вивчення: ***кримінологічна інформація: поняття, джерела, основні вимоги, які ставляться до неї. Методи пізнання джерел інформації. Організація вивчення злочинності; Програма і робочі етапи кримінологічного дослідження.*** **(6 год.),** ***(5, 6, 7, 9).***

Тема 6. Кримінологічне прогнозування та планування боротьби зі злочинністю (2 год.).

Прогнозування як одна із функцій кримінології. Поняття кримінологічного прогнозування та кримінологічного прогнозу. Цілі, завдання та практичне знання кримінологічного прогнозування. Види кримінологічного прогнозування (довгострокове, середньострокове, поточне, цільове).

Методи кримінологічного прогнозування (екстраполяції, моделювання, експертних оцінок).

Поняття кримінологічного планування заходів боротьби із злочинністю. Цілі, завдання, види та методи кримінологічного планування. Структура кримінологічного плану.

Питання для самостійного вивчення: ***прогнозування як одна із функцій кримінології. Комплексне планування боротьби зі злочинністю.*** **(6 год.),** ***(3, 5, 7, 10).***

Тема 7. Загальні проблеми запобігання злочинності (2 год.).

Поняття профілактики злочинності.

Співвідношення понять «профілактика», «припинення» та «запобігання».

Принципи запобіжної діяльності. Функції запобіжної діяльності.

Цілі та завдання запобіжної діяльності.

Рівні профілактики. Види індивідуального рівня профілактики злочинності.

Класифікація профілактичних заходів.

Суб'єкти профілактики злочинів. Суд як суб'єкт запобігання злочинам. Прокуратура як суб'єкт запобігання злочинам. Поліція як суб'єкт запобігання злочинам. Установи, що виконують покарання, як суб'єкт запобігання злочинам. Служба безпеки України як суб'єкт запобігання злочинам. Міністерство юстиції України як суб'єкт запобігання злочинам.

Правове регулювання профілактики злочинності. Інформаційне забезпечення запобігання злочинам.

Питання для самостійного вивчення: ***співвідношення понять «профілактика», «припинення» та «запобігання». Суб'єкти профілактики злочинів..*** **(6 год.),** ***(11, 12, 13, 14).***

Змістовий модуль ІІ.
Особлива частина

Тема 8. Кримінологічна характеристика та запобігання загальнокримінальній та насильницькій злочинності.

Поняття та загальна характеристика насильницької злочинності.

Причини й умови загальнокримінальної та насильницької злочинності.

Запобігання загальнокримінальній та насильницькій злочинності.

Питання для самостійного вивчення: ***співвідношення поняття «насильство» та «агресія». Які суб'єктивні та об'єктивні обставини лежать в основі насильницької поведінки злочинця.*** **(6 год.),** ***(1, 3, 5, 9).***

Тема 9. Кримінологічна характеристика та запобігання економічної злочинності.

Поняття та загальна характеристика економічної злочинності.

Причини й умови, що детермінують економічну злочинність.

Запобігання злочинам у сфері економіки.

Питання для самостійного вивчення: ***співвідношення категорій «економічна злочинність» та «тіньова економіка»***. **(6 год.),** ***(5, 6, 12, 13).***

Тема 10. Кримінологічна характеристика та запобігання професійної та організованої злочинності.

Поняття та загальна характеристика професійної та організованої злочинності.

Причини й умови професійної та організованої злочинності.

Запобігання професійній та організованій злочинності.

Питання для самостійного вивчення: ***характерні ознаки організованої злочинності. Сучасний стан організованої злочинності в Україні. Тенденції розвитку організованої злочинності в Україні.*** **(6 год.),** ***(11, 12, 13, 14).***

Змістовий модуль ІІІ.

Зміст семінарських занять

Змістовий модуль І.
Загальна частина

Тема 1. Поняття, предмет, метод та система кримінології (2 год.).

1. Поняття та значення кримінології як науки.
2. Предмет кримінології.
3. Завдання кримінології
4. Функції кримінології.
5. Система кримінології. Кримінологія як навчальна дисципліна.
6. Кримінологія в системі наук. Зв'язок кримінології з правовими та іншими науками.

Тема 2. Злочинність та її основні характеристики. Причини та умови злочинності. (2 год.).

1. Поняття злочинності та її види.
2. Кількісні та якісні характеристики злочинності.
3. Поняття, види та рівні латентної злочинності. Фактори, що зумовлюють її існування.
4. Детермінація і причинність злочинності.
5. Концепції причин злочинності.

Тема 3. Кримінологічне вчення про особу злочинця. (2 год.).

1. Особа, що вчинила злочин, як об'єкт кримінологічного вивчення.
2. Поняття особи злочинця та межі її вивчення в кримінології.
3. Основні ознаки кримінологічної характеристики особи злочинця.

4. Соціальне і біологічне в особі злочинця.
5. Класифікація і типологія злочинців.

Тема 4. Проблеми віктимології та суїциду. (2 год.).

1. Поняття віктимології. Виникнення та становлення віктимології як науки.
2. Особа потерпілого та її кримінологічне значення.
3. Класифікація «жертв» злочинів.
4. Поняття суїцидальної поведінки. Види, способи та механізм суїциду.
5. Проблеми суїциду в Україні та інших державах.

Тема 5. Організація і методика кримінологічних досліджень. (2 год.).

1. Поняття методики кримінологічного дослідження.
2. Сутність і етапи (процедура) кримінологічного дослідження.
3. Метод суцільного та вибіркового дослідження.
4. Соціологічні методи кримінологічного дослідження.
5. Психологічні методи кримінологічного дослідження.

Тема 6. Кримінологічне прогнозування та планування боротьби зі злочинністю. (2 год.).

1. Поняття і види кримінологічного прогнозування.
2. Методи кримінологічного прогнозування.
3. Значення кримінологічного прогнозування.
4. Поняття, завдання і види кримінологічного планування.

Тема 7. Кримінальна статистика та її застосування в практичній діяльності правоохоронних органів. (2 год.).

1. Поняття кримінальної статистики і її зв'язок із загальною теорією статистики.
2. Статистичне спостереження, його види, способи, форми і методи.
3. Зведення і групування матеріалів статистичного спостереження. Статистичні таблиці та їх види.
4. Аналіз матеріалів кримінальної статистики і їх використання в практичній діяльності правоохоронних органів.

Тема 8. Загальні проблеми запобігання злочинності. (2 год.).

1. Поняття попередження злочинності.
2. Об’єкти, рівні й форми профілактики злочинності.
3. Заходи попередження злочинності і їх класифікація.
4. Суб’єкти попереджувальної діяльності і їх класифікація.
5. Правоохоронні органи як суб’єкти попереджувальної діяльності.

Змістовий модуль ІІ.
Особлива частина.

Тема 9. Кримінологічна характеристика та запобігання загальнокримінальній та насильницькій злочинності. (2 год.).

1. Поняття та загальна характеристика загальнокримінальної та насиль-ницької злочинності.
2. Причини й умови загальнокримінальної та насильницької злочинності.
3. Запобігання загальнокримінальної та насильницької злочинності.

Тема 10. Кримінологічна характеристика та запобігання економічної злочинності. (2 год.).

1. Поняття та загальна характеристика економічної злочинності.
2. Причини й умови економічної злочинності.
3. Запобігання економічній злочинності.

Тема 11. Кримінологічна характеристика та запобігання професійної та організованої злочинності. (2 год.).

1. Поняття та загальна характеристика професійної та організованої злочинності.
2. Причини й умови професійної та організованої злочинності.
3. Запобігання професійній та організованій злочинності.

Зміст самостійної роботи студентів

Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни «*Кримінологія***»**

Найменування видів робіт	**Розподіл годин**	
	денна форма	**заочна форма**
Самостійна робота, год, у т.ч.:	**48**	
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	**10**	
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	**-**	
Підготовка звітів з практичних робіт	**-**	
Підготовка до поточного контролю	**10**	
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	**28**	

ПОЛІТИКА КУРСУ

1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з "Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти". Ознайомитись з документом можна за покликанням.

2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за покликанням.

3) щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно "Положення про організацію освітнього процесу" здобувач допускається до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силабусом/робочою програмою навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні, практичні, семінарські та лабораторні заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за покликанням.

4) щодо дотримання академічної доброчесності

"Положення про систему забезпечення академічної доброчесності" закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за покликанням.

5) щодо використання штучного інтелекту

"Політика використання штучного інтелекту" визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за покликанням. "Положення про систему забезпечення академічної доброчесності" містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за покликанням.

6) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо, окрім виробничої необхідності. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анульовується без права перескладання. Ознайомитись з відповідним документом можна за посиланням.

Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

7) щодо зарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за покликанням.

Під час вивчення навчальної дисципліни із запропонованого переліку можна пройти сертифіковані (безкоштовні) курси на освітніх платформах, відтак сертифікат, який отримали під час навчання, – є підтвердженням засвоєння студентом окремих тем, що включені у зміст дисципліни..

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця в галузі права.

Програмний результат навчання	Метод навчання	Метод оцінювання
Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.	словесні методи (лекція, розповідь пояснення); наочні методи (ілюстрування, комп'ютерні і мультимедійні методи); інтерактивні методи (Case study, дискусія, мозковий штурм, робота в команді (групах))	екзамен
Складати та узгоджувати план власного прикладного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.	словесні методи (лекція, розповідь пояснення); наочні методи (ілюстрування, комп'ютерні і мультимедійні методи); інтерактивні методи (дискусія,	екзамен

	мозковий штурм, робота в команді (групах)). Додатково: написання тез, презентація на науковому заході	
Вільно спілкуватись державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, із застосуванням правничої термінології.	словесні методи (лекція, розповідь пояснення); наочні методи (ілюстрування, комп'ютерні і мультимедійні методи); інтерактивні методи (дискусія, мозковий штурм, робота в команді (групах)). Додатково: написання тез, презентація на науковому заході	екзамен
Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.	словесні методи (лекція, розповідь пояснення); наочні методи (ілюстрування, комп'ютерні і мультимедійні методи); інтерактивні методи (Case study, дискусія, мозковий штурм, робота в команді (групах))	екзамен

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів», яке розміщено на сайті університету в розділі «Публічна інформація»: https://ukd.edu.ua/node/1149

Здобувачі мають право оскаржувати результати поточного оцінювання, а також інформувати про факти конфліктних ситуацій в академічній групі чи з викладачем у відповідності до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій».

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в «Електронному журналі обліку успішності академічної групи» на підставі чотирибальної шкали – «2»; «3»; «4»; «5». У разі відсутності студента на занятті виставляється «н». За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість «н» в журналі буде виставлено «0» (нуль балів), без права перездачі.

Здобувачі які ведуть конспект лекцій, мають план-проспект семінарського заняття, а також формулюють власну аналітичну думку з конкретного питання можуть претендувати на оцінку відмінно «5». Також здобувачі, які приймають активну участь в обговоренні відповідей своїх колег можуть отримати додаткові бали до власної відповіді, або окрему оцінку. Якщо здобувач відповідав усно і

виконував тестові завдання під час семінару, викладач вносить до Журналу дві оцінки.

До підсумкового контролю допускаються студенти які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру.

Підсумковий контроль знань у формі диференційованого заліку (II семестр) проводиться у вигляді комп'ютерного тестування. За результатами підсумкового контролю (диференційований залік) студент може максимально отримати 40 балів.

Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не здали екзамен/диференційований залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно Шкали оцінювання знань за ЄКТС) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	**Рівень досягнень, %**
Національна диференційована шкала	
Відмінно	90 – 100
Добре	75 – 89
Задовільно	60 – 74
Незадовільно	0 – 59
Національна недиференційована шкала	
Зараховано	60 – 100
Не зараховано	0 – 59
Шкала ECTS	
A	90 – 100
B	83 – 89
C	75 – 82
D	68 – 74

E	60 – 67
FX	35 – 59
F	0 – 34

Студенти, які не з'явилися на екзамени без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

Об’єктивність процедур проведення контрольних заходів забезпечується відмежуванням результатів поточного контролю від результатів підсумкового контролю

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базова

Підручники

1. Головкін Б.М.,Голіна В.В., Лисолєд О.В. Кримінологія. Видавництво «Право». 2020. 384 с.
2. Іванов Ю. Ф. Кримінологія : посібник для підготовки до іспитів / Ю. Ф. Іванов. Вид. 2-ге, стереотип. К. : Паливода А. В., 2016. 160 с.
3. Колб О. Г. Кримінологія і соціальна профілактика злочинів у виправних установах : навч. посіб. / О. Г. Колб. Луцьк, 2007. 399 с.
4. Кримінологічний довідник / за наук. ред. О. М. Бандурки; за заг. ред. О. М. Джужі, О. М. Литвинова; Кримінолог. асоціація України. Київ-Харків, 2013. 412 с.
5. Кримінологія / О.С. Стеблинська. К. : Ін-т крим.-викон. служби, 2017. 126 с.
6. Кримінологія : навч. посіб. / за заг. ред. О. М. Джужи. К. : Атіка, 2009. 311 с.
7. Кримінологія : підручник [Текст] / О. М. Джужа, В. В. Василевич, В. В. Чернєй, С. С. Чернявський та ін. ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. В. В. Чернєя ; за наук. ред. д-ра юрид. наук, проф. О. М. Джужі. – Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. – 612 с.
8. Кримінологія : підручник / за заг. ред. Л. С. Сміяна, Ю. В. Нікітіна; МОН України. К., 2010. 495 с.
9. Кримінологія. Загальна та Особлива частини : підручник / МОН України. Нац. юрид. академія України ім. Я. Мудрого. За ред. В. В. Голіни. – 2-ге вид., перероб. і доп. Х. : Право, 2009. 286 с.
10. Кримінологія: підручник / А.М. Бабенко, О.Ю. Бусол, О.М. Костенко та ін. ; за заг. ред. Ю.В. Нікітіна, С.Ф. Денисова, Є.Л. Стрельцова. 2-ге вид., перероб. та допов. Харків :Право, 2018. 416 с.
11. Кримінологія. Конспект лекцій. Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2019. 183 с.
12. Кримінологія. Академічний курс / Кол. авторів ; за заг. ред. О. М. Литвинова. К.: Видавничий дім «Кондор», 2018. 588 с.
13. Кримінологія: підручник / заг. ред. І.Г. Богатирьова, В.В. Топчія. Київ: ВД Дакор, 2018. 352 с.

14. Ковальський В. С., Семаков Г.С., Костенко О.М. Кримінологія: підручник. Видавництво Юрінком Інтер. 2018. 344 с.

15. Карпенко М. І. Військова кримінологія: кримінологічні аспекти запобігання і протидії військовій злочинності : науково-практичний посібник / М. І. Карпенко. Київ, 2025. 229 с.

Допоміжна

Нормативно-правові акти України

1. Кримінальний процесуальний кодекс України прийнятий 13 квітня 2017 р. // www.zakon.rada.gov.ua

2. Закон України «Про Службу безпеки України» прийнятий 25.03.1992. р. //www.zakon.rada.gov.ua

3. Закон України «Про Національну поліцію» прийнятий 02.07.2015 р. //www.zakon.rada.gov.ua

4. Закон України «Про прокуратуру» прийнятий 14.10.2014 р. //www.zakon.rada.gov.ua

5. Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність» прийнятий 18.02.1992 р. //www.zakon.rada.gov.ua

6. Закон України «Про запобігання корупції» прийнятий 14.10.2014 р. // www.zakon.rada.gov.ua

Підручники, навчальні посібники, монографії

1. Андрушко А. В. Геронтологічна злочинність: кримінологічна характеристика, детермінація та запобігання : монографія / А. В. Андрушко; за ред. В. М. Поповича. Ужгород : Ліра, 2017. 246 с.

2. Батиргареєва В. С. Рецедивна злочинність в Україні: соціально-правові та кримінологічні проблеми : монографія / В. С. Батиргареєва; Акад. прав. наук України. Ін-т вивчення проблем злочинності. Х. : Право, 2009. 574 с.

3. Блажівський Є. М. Моніторинг протидії злочинності в Україні : монографія / Є. М. Блажівський; МВС України; ХНУВС. Харків, 2013. 370 с.

4. Богатирьов І. Г. Кримінологічні засади запобігання злочинності у великому місті на регіональному рівні : монографія / І. Г. Богатирьов, М. Кисельов. Бровари, 2010. 159 с.

5. Бутузов В. М. Протидія комп'ютерній злочинності в Україні (системно-структурний аналіз) : монографія / В. М. Бутузов. К. : КИТ, 2010. 405 с.

6. Вербенський М. Г. Транснаціональна злочинність : монографія / М. Г. Вербенський; МВС України. Дніпропетровський ДУВС. Дніпропетровськ : «Ліра ЛТД», 2016. 355 с.

7. Водько М. П. Кримінально-правова регламентація протидії організованій злочинності : монографія / М. П. Водько, О. О. Подобний; МВС України. Одеса ДУВС. Одеса : Юрид. літ., 2015. 191 с.

8. Головкін Б. М. Корислива насильницька злочинність в Україні: феномен, детермінація, запобігання : монографія / Б. М. Головкін. Х. : «Право», 2011. 431 с.

9. Гумін О. М. Кримінально-насильницька поведінка проти особи : монографія / О. М. Гумін; Львівський ДУВС. Львів, 2015. 359 с.

10. Джужа А. О. Кримінально-правові та кримінологічні засади запобігання злочинам проти статевої недоторканності дитини : монографія / НАВС. К., 2013. 193 с.

11. Джужа О. М. Запобігання злочинам, пов'язаним з сексуальним насильством : монографія / О. М. Джужа; КНУВС. К. : Атіка, 2017. 239 с.

12. Женунтій В. І. Незаконне культивування наркотиковмісних рослин: кримінально- правовий та кримінологічний аспекти, запобігання : монографія / В. І. Женунтій, А. М. Бабенко; МВС України, Донецький юрид. ін-т Луганського ДУВС ім. Е. О. Дідоренка. Донецьк : В-во «Вебер» Донецька філія, 2009. 220 с.

13. Запобігання та викриття корупційних злочинів в органах виконавчої влади / Д. І. Любченко, Д. Й. Никофорчук, С. І. Ніколаюк, Г. В. Прокопович. К., 2010. 159 с.

14. Злочинність у паливно-енергетичній сфері України: кримінологічна характеристика та запобігання : монографія / Б. М. Головкін (авт.-ред.), Г. Ю. Дарнопих, І. О. Христич та ін. Х. : «Право», 2016. 244 с.

15. Клюєв М. М. Запобігання злочинності : монографія / М. М. Клюєв. Київ : КИТ, 2010. 208 с.

16. Коваленко В. В. Запобігання катуванням : монографія / В. В. Коваленко, А. О. Червяцова, О. Н. Ярмиш. Київ : Атіка, 2017. 159 с.

17. Колб О. Г. Організація індивідуального запобігання злочинам у кримінально- виконавчій установі : монографія / О. Г. Колб. Луцьк, 2007. 513 с.

18. Колб О. Г. Установа виконання покарань як суб'єкт профілактики злочинів : монографія / О. Г. Колб. Луцьк : Вежа, 2006. 462 с.

19. Корнякова Т. В. Кримінологічні засади запобігання органами прокуратури злочинам проти довкілля / Т. В. Корнякова. К. : ІнЮре, 2011. 407 с.

20. Коруля І. В. Міліція в механізмі протидії корупції : монографія / І. В. Коруля. К., 2016. 245 с.

21. Корупція: теоретико-методологічні засади дослідження : монографія / кер. авт. кол. І. О. Ревак. Львів, 2011. 219 с.

22. Кримінологічні та оперативно-розшукові засади запобігання злочинам і правопорушенням, що вчиняються персоналом виправних колоній : монографія / В. В. Коваленко, О. М. Джужа, О. Г. Колб та ін.; за ред. В. В. Коваленка. К. : Атіка, 2011. 367 с.

23. Лукашевич С. Ю. Попередження злочинності засуджених в місцях позбавлення волі : монографія / С. Ю. Лукашевич. Харків : СПД ФО Вапнярчук, 2006. 103 с.

24. Методика кримінологічного аналізу злочинності в Україні : навч.-метод. комплекс / КНУВС; Укл.: В. В. Василевич, Н. В. Кулакова; ред. О. М. Джужа. Київ, 2007. 18 с.

25. Мицак Б. Ф. Попередження незаконного заволодіння транспортним засобом: монографія / Б. Ф. Мицак, В. П. Захаров; Львів. ДУВС. Львів, 2016. 367 с.

26. Мозоль С. А. Запобігання злочинам проти виборчих прав громадян : монографія / С. А. Мозоль. К. : Атіка, 2017. 215 с.

27. Нєбитов А. А. Торгівля людьми: стан, тенденції та запобігання : монографія / А. А. Нєбитов. К., 2013. 221 с.

28. Провадження оперативно-розшукових заходів і слідчих дій у місцях позбавлення волі : монографія / В. Л. Ортинський, О. Г. Колб ред., В. П. Козак та ін. К., 2010. 216 с.

29. Рейдерство: витоки, процедури, способи запобігання : монографія / О. А. Бурбело, Г. В. Козаченко, Ю. С. Погорелов, С. О. Бурбело. Луганськ, 2012. 182 с.

30. Сорока С. О. Контрабанда наркотичних засобів : проблеми протидії : монографія / С. О. Сорока. Львів, 2012. 227 с.

31. Цимбал П. В. Попередження, виявлення, розкриття та розслідування податкових злочинів : монографія / П. В. Цимбал. Ірпінь, 2009. 407 с.

32. Шестопалова Л. М. Самовбивство : проблеми, причини, запобігання : монографія / Л. М. Шестопалова; за заг. ред. В. І. Женунтія. К., 2016. 235 с.

33. Запобігання кримінальним правопорушенням у сучасній кримінології: теорія та практика : монографія / Є. С. Назимко, Т. І. Пономарьова. Київ, 2024. 297 с.

34. Тернавська А. А. Кримінально – правова протидія злочинності у сфері радіоекологічної безпеки : монографія / А. А. Тернавська; Харків, «Право» 2025. 128 с.

15. Інформаційні ресурси

Інтернет-ресурси з правової тематики

1. Кримінальний кодекс України прийнятий 05.04.2001 р.: режим доступу до сторінки : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17.
2. Закон України «Про прокуратуру» прийнятий 14.10.2014 р.: режим доступу до сторінки : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4038-12.
3. Закон України «Про Національну поліцію» прийнятий 02.07.2015 р.: режим доступу до сторінки :http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/580-19.
4. Кримінологія: Загальна та Особлива частини: підручник / І. М. Даньшин, В. В. Голіна, М. Ю. Валуйська та ін.; за заг. ред. В. В. Голіни. – 2-ге вид. перероб. і доп.: режим доступу до сторінки : http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/KNIGI_2009/Kriminologia_2009.pdf.